

dik a *mincha*-ima (a délutáni ima) ideje. Ha nem vagyunk tízen, kénytelen lesz megállni, nem vezethet tovább. Persze hívhatunk telefonon egy másik autóbust, az majd továbbvisz bennünket, de ő itt maradna.

Elnevetem magam. – Ha tudtok adni egy kipát a fejemre, természetesen számíthatok rám.

Megkönnyebbülten mosolyog. A busz néhány perc múlva lekanyarodik egy sivatagi benzinkút mellé. Kilenc utasa a jármű mellett téblábol, a nők a kocsiban maradnak, miközben sofőrünk felnyitja a csomagtartó ajtaját. Fürgén átöltözik: ekkor válik világossá számomra, hogy nem egyszerűen vallásos. Azt az öltözetet, amit gyorsan magára ölt, leginkább az ultraortodox *Mea Searim* negyedben látni. Úti célunk, Jeruzsálem felé fordulunk, a buszvezető sűrű hajlongásától kísérve imádkozni kezdünk. Az egyik vallásos utas, látva, hogy nem tudom a szöveget, barátságos mosollyal imakönyvet nyom a kezembe, megmutatja, hol tartunk. Közben látom, hogy az egyik benzinkutas a helyére löki az üzemanyag-adagoló pisztolyt, mellénk siet, és hajlongva imádkozni kezd. Legközelebb fékcsikorgásra kapom fel a fejemet az imakönyvből. A kút fölötti autópályán ezüstsínű sportkocsi áll meg. Barnára sült, éppen pocakosodásnak induló, újjgazdag fiatalember száll ki belőle, átugrik az út korlátján, és mellénk zökken. Magától nem állt volna meg, de száguldtában megpillantotta az imádkozó csoportot. A délutáni ima parancsa teljesítetett.

(A részletek az *Osiris Kiadónál ősszel megjelenő IZRAEL: TÁJKÉP CSATA KÖZBEN* című könyvből valók.)

Rainer Maria Rilke

„IMAKÖNYV”-ÉBŐL

Mindenben rád lelek, ahol kereslek,
a tárgyokban, melyekhez hű vagyok;
a kicsiben mint legkisebb jelensz meg,
a roppant nagyban mint a legnagyobb.

S ahogy a tárgyokban szolgálatodra
oly kész erők működnek, az csodás:
gyökérben, törzsben titkon gyarapodva,
s a lombzatban mint feltámadás.

*

Tudom, titok maradsz, a mélyed
a gyors idő nem érti meg.
Én alkottalak ily mesésnek,
midőn kezem gőgjével érted
megvert egy óra engemet.

Terveztelek ügyelve jól a
szándékra és a buktatókra,
munkám azonban nem haladt:
a görbék és a vonalak
elvesztek egy tüsökfonatban,
míg egyszerre csak akaratlan
a lehető legszentebb forma
pattant elő tudat alatt.

Habár szemem nem éri át,
a mű be van fejezve, érzem.
Nem nyughatom azonban tétlen,
s építem egyre csak tovább.

*

Mindennapos munkám ilyen,
mint héjt reá én vetek árnyat.
S vagyok a völgyben odalenn,
ha festelek, vagy ha imádlak,
a sár, a lomb és a vasárnap,
egy ujjongó Jeruzsalem.

Az Úr szent városa vagyok,
száz nyelvvel vallom Istenemnek;
Dávid zoltára bennem zengett,
s én ittam hárfák hangja mellett
az esthajnali csillagot.

Az utcáim hegynek haladnak.
Lakósaím magamra hagytak,
túl nagy vagyok talán nekik.
Meghallom, bárki lépked bennem,
s magányosságom kiterjesztem
kezdetől fogva kezdetig.

*

A legutolsó ház e faluban
mint világ végén áll magányosan.

Az utca lassan megy az éjbe ki,
nem tudja semmi visszatartani.

Két messze közt sejtelmes átmenet
a kis falu, melyen át út vezet
ösvény helyett riadt házak során.

A távozókra vár egy nagy menet,
s útközben sokan meghalnak talán.

*

Éjjeliőr a téboly,
mert öröködik.
Röhögve minden óránál megáll,
s mondván: ez első, amaz ötödik,
az éjjeleknek neveket talál.

A rigmusát gajdolja mindenütt,
s triangulumjával a kültre üt,
amit megszólaltatni képtelen:
így lépdél tova házak mentiben.

Álmukban hallják csak a gyermekek,
hogy odakint virraszt az őrület.
De a kutyák tépdésik láncukat,
a házakban szűk lesz nekik a tér,
és reszketnek, mikor már elhaladt,
és félnek attól, hogy majd visszatér.

*

Pirosa érik most a borbolyának,
szirmát a rózsá is hullajtja már.
Ki most szegény, hogy véget ért a nyár,
csak várni fog, nem lesz ura magának.

Ki nem tudja lehunyni most szemét,
biztos, hogy abban arcok sokasága,
ha jó az est, sorakozik sötét
zugokban várva még feltámadásra:
az mint egy agg bevégzi életét.

Nem vár új arra semmi ezután,
megcsalja minden és mindenki, sőt,
Te is, Uram, nagy kő vagy a nyakán,
amely naponta mélybe húzza őt.

Sike Sándor fordítása

Sike Sándor 1926-ban (Rilke halálának évében) született Temesváron. Negyven évig dolgozott a Láng Gépgyárban, segédmunkásból lett esztergályos, végül számítógépes programozó. Szenvedélyes sakkozó, publikálni mindaddig csak a Sakkéletben publikált. 1957-ben talált rá egy antikváriumban Rilke DAS STUNDEN-BUCH-jára, azóta foglalkozik a belőle készített válogatás fordításával, távol minden irodalmi környezettől, magányosan. Az elkészült anyag egy-egy példányát tavaly letétbe helyezte a Széchényi Könyvtár, az Országos Szabó Ervin Könyvtár és a Ráday Gyűjtemény kéziratárában.